

Folketingets Socialudvalget

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

Dato: 20. marts 2012

J.nr. 2012-0000144

Under henvisning til Folketingets udvalgs brev af 16. marts 2012 sendes svar på spørgsmål nr. 4, ad (L 86) som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 4:

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 13. december 2011 fra kontrolgruppen Aabenraa på vegne af 20 kommuners kontrolgrupper, jf. L 86 og L 87 – bilag 6".

Svar:

Margit Kristensen spørger på vegne af kontrolgrupperne i en række kommuner, om ministeren vil ændre på den samarbejdsmodel om socialt bedrageri, der fremgår af høringsudgaven til L 86, forslag til lov om sagsbehandling og administration i Udbetaling Danmark (Udbetaling Danmark-loven).

I brevet gives der udtryk for, at samarbejdsmodellen vil medføre besvær og dobbeltadministration. Kontrolgrupperne giver herudover udtryk for, at retssikkerheden i de sager, hvor en borger snyder med ydelser fra både kommunen og Udbetaling Danmark vil udgøre et retssikkerhedsmæssigt problem, og at det ikke er hensigtsmæssigt i forhold til ankesystemet.

Kontrolgrupperne bemærker herudover, at kommunerne ikke kan hjælpe borgere, der har svært ved at læse og skrive, til at forstå deres afgørelser, da Udbetaling Danmark kun kan henvende sig til borgeren på skrift.

Herudover fremgår det af henvendelsen, at langt de fleste sager kan afsluttes efter en samtale, og at samtalerne er et vigtigt element i kontrolarbejdet.

Social- og Integrationsministeriet er ikke enig i, at Udbetaling Danmark vil vanskeliggøre kontrollen af snyd med sociale ydelser. Tværtimod vil indsatsen mod socialt snyd blive styrket med Udbetaling Danmark, idet der kan etableres en kontrol, der i højere grad er baseret på register-

samkøring, og som kan suppleres med den indsats, der fortsat skal ske i kommunerne.

Der er således foretaget grundige analyser af, hvilken konstruktion der er mest hensigtsmæssig i forhold til håndtering af sager om socialt bedrageri som følge af etableringen af Udbetaling Danmark. Den løsning, der fremgår af lovforslaget, er valgt ud fra en afvejning af, hvad der kan være med til at sikre en styrket indsats, hensynet til at der fortsat skal være en entydig fordeling af afgørelseskompetencen på sager, der overgår til Udbetaling Danmark, samt hensynet til borgerens retssikkerhed.

Med lovforslaget får Udbetaling Danmark hjemmel til at samkøre ikke personfølsomme personoplysninger om fx bopæl og familieforhold mv. med henblik på at undersøge fx atypiske flyttemønstre i CPR. De nye muligheder for registersamkøring efterlyses af kommunerne i dag og vil netop give Udbetaling Danmark mulighed for at udsøge kontrollister ud fra faktiske adresser, som Udbetaling Danmark og kommunen herefter kan undersøge nærmere.

Registersamkøringerne kan ikke stå alene. Den centrale indsats fra Udbetaling Danmark skal fortsat suppleres med kommunernes indsats baseret på lokalkendskab m.v. Som det fremgår af lovforslag L 86 om Udbetaling Danmark skal der fremover være et tæt samarbejde mellem kommunerne og Udbetaling Danmark. Samarbejdsmodellen om kontrol i L 86 kombinerer derfor styrkerne ved, at kontrolarbejdet kan varetages af to myndigheder.

Den nye samarbejdsmodel om socialt bedrageri tager således højde for, at kommunerne kan foretage kontrol af sociale sager og udnytte deres kendskab til lokalområdet eller nærheden til borgeren, når en sag om socialt bedrageri skal oplyses. Kommunerne får med lovforslaget fortsat mulighed for at afholde personlige samtaler med borgeren, med henblik på at kommunen forklarer og oplyser sagen.

Hvis kommunen er i kontakt med en borger og får formodning om, at borgeren er ved at søge om eller modtager en ydelse på et uberettiget grundlag, kan kommunen altid underrette Udbetaling Danmark om det.

Det fremgår således af lovforslaget, at både kommunen og Udbetaling Danmark har gensidig underretningspligt, hvis myndigheden får formodning om, at en borger modtager en ydelse med urette. I andre tilfælde vil kommunen underrette Udbetaling Danmark i medfør af den underretningspligt, der følger af almindelige forvaltningsretlige principper om, at en myndighed skal underrette en anden myndighed ved formodning om misbrug af ydelser.

I forhold til spørgsmål om mulighederne for at klage over Udbetaling Danmarks afgørelser, er der taget udgangspunkt i, at alle afgørelser truffet af Udbetaling Danmark skal påklages til Ankestyrelsen, mens alle af-

gørelser i kommunen som hidtil skal påklages til de sociale nævn eller beskæftigelsesankenævnet. Dette er det mest entydige og gennemsigtige princip både for borgeren og myndighederne. Da der i sager, hvor en borger snyder med ydelser både fra Udbetaling Danmark og kommunerne, er tale om afgørelser fra forskellige myndigheder, som træffes efter forskellig lovgivning, skal sagerne også behandles af forskellige ankemyndigheder. Dette udgør ikke et retssikkerhedsmæssigt problem. Tilsvarende vil en borger, der i dag er mistænkt for at snyde med SU, boligstøtte og SKAT på samme tid, også skulle klage over afgørelserne til forskellige klagemyndigheder.

Det skal bemærkes, at der på baggrund af høringssvarene er foretaget en række ændringer i lovforslaget, der medfører, at kommunerne får større frihedsgrader til selv at tilrettelægge sagsoplysningen i de kontrolsager, hvor kommunen skal bidrage til oplysningen på Udbetaling Danmarks sagsområde. Når sagsoplysningen er overladt til kommunen, bestemmer kommunens således selv, hvilke oplysninger der skal indhentes, og om der skal holdes et møde med borgeren.

For at undgå dobbeltarbejde kan kommunerne undersøge sager samlet, hvis der er formodning for, at en borger både snyder med ydelser fra kommunen og Udbetaling Danmark.

Kommunerne og Udbetaling Danmark vil skulle fastlægge nye arbejdsgange, og skal i den forbindelse drøfte, hvordan der mest hensigtsmæssigt samarbejdes om kontrolindsatsen, og uden at det medfører bureaukrati.

Den oversigt over sagsgange mellem kommunerne og Udbetaling Danmark, der er vedlagt henvendelsen fra kontrolgrupperne, giver ikke et reelt og retvisende billede af, hvordan samarbejdet vil skulle foregå. Fx fremgår det ikke af oversigten, at kommunen kan gennemføre kontakten til borgeren på en sådan måde, at parthøringspligten samtidigt er opfyldt og ikke skal gentages i Udbetaling Danmark, ligesom de forskellige sagsbehandlingstrin ofte vil blive slået sammen.

De borgere, der har vanskeligt ved at forstå en afgørelse om tilbagebetaling på Udbetaling Danmarks sagsområde, kan henvende sig telefonisk eller skriftligt til Udbetaling Danmark for at få en forklaring. Er der tale om en borger med særlige behov, kan borgeren herudover få bistand fra kommunen i kontakten med Udbetaling Danmark til at få forklaret baggrunden for og indholdet i Udbetaling Danmarks afgørelse. Kommunen har i dette tilfælde naturligvis adgang til at se afgørelsen, hvis borgeren indvilliger i det.

Den skitserede samarbejdsmodel mellem kommunerne og Ubetaling Danmark om kontrol forventes at forbedre kontrolindsatsen med behørig hensyntagen til borgernes retssikkerhed.

Der henvises herudover til Notatet om Udbetaling Danmark og socialt bedrageri, som er fremsendt til udvalget.

Karen Hækkerup

/ Bent Nielsen